Zu beziehen durch alle Postämter und beim Alleinvertrieb.

№ 8 РІК / Jahrg. I.

CHLIBOROB — DER LANDMANN
FÜR UKRAINISCHE ARBEITER IN DER LANDWIRTSCHAFT

PREIS / ЦІНА 15 PF. / ПФ.

ХЛІБОРОБ

СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКЕ ВИДАННЯ ЧАСОПИСУ
Landwirtschaftliche Ausgabe der Zeitung
UKRAINEZ — DER UKRAINER
УКРАЇНЕЦЬ

Адреса редакції / Schriftleitung: „CHLIBOROB" Berlin-Charlottenburg 7, Postfach 218

7 липня / Juli 1943

Замовлення приймають усі поштові уряди і: Fremdsprachendienst-Verlags-G.m.b.H. Berlin-Charlottenburg 2, Knesebeckstraße 28

Кельнський собор

ВАРВАРСЬКИЙ ЗЛОЧИН

Останніми днями цілий культурний світ сколихнула жахлива вістка. Німецьке Верховне Командування в своєму зведенні від 29. червня сповістило: **Вночі проти вівторка 29. червня британська авіація знову піддала жорстокому бомбардуванню житлові квартали м. Кельна. Внаслідок скинення великої кількости запальних та розривних бомб в місті виникли чималі пожежі. Серед населення міста є втрати. Кельнський собор зазнав значних ушкоджень внаслідок влучання запальних і розривних бомб.**

Це — в короткому зведені Верховного Командування. Дальші доповнення цієї жахливої вістки подало німецьке інформаційне бюро та принесла німецька преса. Кельнський собор — це один з найдавніших і найцінніших пам'ятників історії й мистецтва не тільки Німеччини, але Европи й цілого світу. Варварським терористичним бомбардуванням майже цілком зруйновано лівий приділ храму, знищено чудовий старовинний орган, хрестильну капелю та деяку кількість цінних скульптур. Стіни собору ззовні дуже пощерблені уламками англійських бомб, що не потрапивши в собор, вибухнули поблизу його.

Крім собору жертвами злочинного британського бомбардування стали два розташовані обабіч вулиці чудові будинки кельнської ратуші з багатою й цінною з мистецького погляду фігурною ліпною. Ці два пам'ятники европейської культури знищені вщент.

Цілком знищено також т. зв. «Ґюрценіх», відому в цілому світі будову старовинного ганзейського міста, що її створено ще напочатку середньовіччя.

Підчас варварського британського налету на Кельн, над містом стояли густі хмари, що унеможливлювали англійцям будь-яке влучання в військові об'єкти. Британські бомбардувальники наосліп скинули велику кількість запальних і розривних бомб на густо заселені квартали міста, з його цінними культурними та історичними пам'ятниками.

Обставини, за яких провадилося бомбардування міста, визнають і самі англійці з властивим для них цинізмом. В англійському офіційному повідомленні про бомбардування Кельну, що ввійде в історію, як один з найбільших варварських вчинків усіх часів, м. і. говориться: «Вночі проти 29. червня з'єднання повітряних збройних сил атакували Кельн. Хмарність над містом утруднювала спостереження, проте, було помітно, що повстали великі пожежі».

Ціла европейська преса з величезним обуренням пише про цей варварський вчинок плутократичних союзників большевизму. На прикладі Кельну всі народи ще зайвий раз цілком ясно побачили, за віщо ведеться теперішня війна та чого Европа могла б сподіватися від цих новітніх гунів зі Сходу й Заходу. Німецька преса зі свого боку не тільки якнайгостріше засуджує, варварське бомбардування історичних і культурних пам'яток у Кельні, але й цілком виразно говорить про відплату, яка в свій час неодмінно прийде.

•

Кельнський собор, одну з найцінніших і найповажніших історичних пам'яток европейської культури й европейського мистецтва, закладено в 1248 році. Він вражає шляхетністю своїх форм і відомий у всьому світі, як найкращий, найвишуканіший зразок ґотики.

Його творцем був славнозвісний майстер Ґергард фон Ріле. За зразок для свого шедевру він узяв відомий катедральний собор в Амієні. Після його смерти в будуванні собору брали участь численні майстри, які здобули собі будівництвом цього чуда будівельного мистецтва невмирущу славу по всіх країнах заходу.

Будування лівого приділу, нині зруйнованого «культурними» британцями, розпочалося в 1327 році після закінчення хорів.

Остаточно вивершено будування собору лише в 1840 році, підчас політичного об'єднання Німеччини.

Боротьба на морях не вгаває

З головної квартири Фюрера, 1. липня.

Верховне Командування Збройних Сил повідомляє:

На східному фронті відбуваються тільки місцеві бої біля Лисичанська та Кірова.

Авіяція з добрими наслідками атакувала артилерійські позиції, аеродроми і постачальні бази ворога та успішно бомбардувала зосередження ворожих човнів на північний схід від Темрюка. На Чорному морі німецький підводний човен затопив советське конвойоване судно.

За час від 21. по 30. червня німецькі військово-морські збройні сили та їх зенітна артилерія збили 46 ворожих літаків.

У боротьбі проти британських та північноамериканських морських шляхів сполучення в місяці червні потоплено 31 ворожих торговельних пароплавів на 149 000 брт і три транспортні вітрильники. З цього числа підводні човни потопили 107 000 брт. Інші 51 пароплавів на 250 000 брт настільки тяжко ушкоджено, що частину їх також треба вважати за втрачену. Крім того військово-морські й повітряні збройні сили затопили один крейсер, два винищувачі, один підводний човен та 16 десантних човнів. Три крейсери, 18 інших суден та чималу кількість десантних човнів ушкоджено.

За це бореться Европа

Не зважаючи на всі трудноші війни, й цього року відкрито традиційну німецьку мистецьку виставку в Мюнхені. Тоді, як большевицько-капіталістичні союзники вживають усіх найпідліших засобів, щоби знищити вікові культурні надбання нашого континенту, европейські народи організують усі свої сили насамперед на те, щоб раз назавжди знищити большевицько-плутократичну загрозу, а молода Европа ні на хвилину не зупиняє своєї великої культурної роботи. Ворог руйнує — Европа захищає й творить та будує й відбудовує. У цьому й полягає значення теперішньої війни, що так яскраво виявилося в організації великої мистецької виставки в Мюнхені та в промові райхсміністра Ґебельса, яку він виголосив, відкриваючи виставку.

Д-р Ґебельс м. і. говорив:

«Уявіть собі, що ми усунемо з мистецтва і культури Заходу внесок Німеччини й Італії. Адже лишиться тільки якась частка. Це найкраще спростовує твердження наших ворогів, що ніби вони виступають у цій війні, як захисники мистецтва й культури. Вони хотять показати себе перед світом захисниками того, чого ніколи не створювали. Те, що посідають вони зі скарбів мистецтв, є лише пограбоване в Европі та інших країнах підчас військових походів. Коли вони самі щось і створили, то лише за зразками тієї ж таки европейської культури. Міста, подібні до Нюрнберґа або Мюнхена, до Фльоренції або Венеції, зберігають у собі більше вічних пам'яток мистецтва аніж цілий північно-американський континент. Яких музик можуть протиставити англійці Беттовену або Ваґнеру? Яких мистців протиставлять американці Мікель Анджельо або Леонардо да Вінчі? Не маючи своєї культури, не маючи свого добра, вони пропаґують «світову культуру людськости»; ми ж маємо цю культуру, й ми її творці, охоронники й довірені особи.

Своє справжнє єство показують англійці й американці, коли їх бомбардувальники, з'являючися над німецькими й італійськими культурними центрами, перетворюють протягом кількох хвилин на попіл і пил цінності, що витворювалися сторіттями. Потрібне якесь надзвичайне насильство над здоровим людським розумом, щоб твердити про якісь спільні з культурою підстави таких безоглядних злочинів.

...Це не випадок, що в Німеччині зруйновано таку кількість церков. Це не випадок, що в Німеччині зруйновано десятки театрів в той час,як Англія, напр., ніколи не мала жадного визначного театру. Американці руйнують міста европейського континенту з їх величними пам'ятками саме тому, що не можуть пишатися чимсь подібним в Чікаґо та Сан-Франциско. Все те з зразків европейської культури й мистецтва, чого вони не можуть купити, мусить стати жертвою їхніх бомб. Силі й глибині европейської культури можуть протиставити вони хіба що хмарочоси, автомобілі та холодильні.

Ми свідомі того, кого маємо перед собою. Ця війна ведеться не тільки за наш насущний хліб, не тільки за життєвий простір нашого народу й мир в його містах: ми мусимо зараз, більш ніж будь-коли, згуртуватися **для захисту найдорожчих наших скарбів, скарбів, які тільки й роблять наше життя цінним і без яких людське існування перетворилось би на те жалюгідне животіння, що властиве для наших ворогів зі степів Сходу».**

«На донських степах». Картина Г. Беме на виставці в Мюнхені

Европа й Україна

Автор цеї статті — український доброволець, що пліч-о-пліч з німецькими та союзними вояками бере безпосередню участь на фронті боротьби проти большевизму. Нашим читачам, робітникам-українцям у Німеччині, напевно буде цікаво познайомитись з думками наших братів на цій ділянці фронту.

Уже протягом двох років ціла Европа, а з нею й Україна, під проводом Німеччини ведуть запеклу боротьбу проти большевицької навали, яка загрожувала не тільки віковим культурним надбанням і досягненням Европи, але й фізичному існуванню її народів. Усі народи своєчасно пізнали цю велику загрозу й всі одностайно вирушили хрестовим походом проти цього ворога людства. Епохальне значення европейської визвольної боротьби відчувається в цілій повноті насамперед тут, на фронті.

У цій спільній боротьбі проти загального ворога щораз ясніше виринає перед нами нова велика ідея, новий дух. І про нього, власне, я хочу сьогодні написати, бо тільки він може зробити нас здатними на ті зусилля, яких вимагає теперішнє становище, тільки він допоможе нам подолати складні обставини та переможно вийти з цеї світової завірюхи.

Джерело нового духа в нас — насамперед в нашому славному минулому, в нашій історії, а дальше — в нашій життєвій силі, в нашій волі. Большевизм ми знаємо краще за всі інші народи і знаємо його не від сьогодні. Вже пройшло чверть століття, як наш народ розпочав з ним безпощадну боротьбу, склавши в ній гекатомби жертв. Ця боротьба точиться ще тепер, хоча й пройшла різні фази свого розвою.

Після збройної боротьби в 1917—21 рр., настали бурхливі роки селянських повстань, що наче вогненне море на протязі кільканадцяти років заливали цілу Україну. Наприкінці вже обдурений та закований в большевицькі кайдани народ боровся проти свого одвічного ворога шляхом пасивного опору. Окремий розділ в історії боротьби українського народу проти большевизму записали західні області України.

Власне тоді, як Україна в нерівній боротьбі проти червоної Москви стікало кров'ю, як з голоду гинули мільйони її людей, демократично-ліберальні Европа й Америка торгувались з большевиками. Їх фахівці приймали участь у побудові большевицької військової промисловости, яка згодом мала принести загладу світові. Український народ перший розпочав боротьбу проти большевизму й він її провадить далі на всіх фронтах, на всіх ділянках життя.

Життя і досвід переконують нас, що справжнього миру не може бути так довго, доки існує большевизм. До того часу існуватиме й большевицька загроза не тільки для нас, але й для цілого людства. Тому мало усунути большевизм з Европи, його треба знищити, розбити вщент не тільки збройно, але й ідейно.

Джерело нашої ідеї й нашої сили полягає в боротьбі нашого народу не тільки за своє існування, але й за все те, що входить в розуміння европейської культури. Ця боротьба ведеться з перших днів нашої історії. Славна боротьба наших князів проти стихії східних степів, безперервні війни українського козацтва проти монгольських кочовиків та проти польських і московських наїзників, перетворилася в боротьбу проти большевизму. Як і тоді, в боротьбі з степовими хижаками, так і сьогодні в боротьбі проти большевизму Україна посередньо чи безпосередньо приймає на себе перші удари ворожих сил.

Ми сьогодні справді можемо пишатися, що ми не тільки й багато дечого від себе вклали в скарбницю европейської культури, але й тим, що за все з неї взяте, ми платили й платимо

саму дорогу ціну крові й життя багатьох поколінь. А це в свою чергу доказує, що Україна — невід'ємна частина Європи. І кожен раз, коли на полі бою скривавлена Україна падала, над Європою зависала, або й прокочувалася нищівна сила східних степів, але й за кожним разом, як послаблювалася Європа, Україні гро-зила неминуча загада. Бо Україна з'єднана з Європою не тільки спільною культурою, але й спільними ворогами, з'єднана спільною долею. Це найкраще виявляється сьогодні на всіх фронтах цієї грізної європейської визвольної війни.

В поході, 1943. Олесь Ухновський

„Українці пішли з нами"

«Фелькішер Беобахтер» в числі від 29. червня п. р. друкує передову статтю міністерільного диригента Цимермана про підсумки подорожі райхсміністра Альфреда Розенберга по Україні.

Якщо підчас торічної подорожі Розенберга, все знаходилося ще в стадії перших практичних спроб, а широкі організаційні заходи тільки розпочинялися, то тепер уже всюди добре помітні могутні риси німецької відбудови. Сповнені злоби коментатори з ворожого табору пророкували, захлинаючися, неможливість того, що вже тепер фактично здійснене, а саме: перебудови країни на підставі змішаного і безпомилкового керування, яке довело, що вміє використати для боротьби на фронті всі наявні сили та можливості.

Передусім треба підкреслити, що місцева людність не поставилася вороже до принесеного німцями нового ладу і не чинила якихось справжніх перешкод своєю байдужістю. Навпаки, українці пішли з нами. Це й зрозуміло. Люди в Україні мають за собою 25 років кривавого большевицького насильства. Ті, що лишилися живі добре розуміють, що життя їх якщо буде збережене, то тільки перемогою історичної боротьби за долю Європи, інакше буде втрачене. Той, хто не загинув підчас страшного іспиту і не перетворився на духового каліку, хто не зник в лісах чи «далеких таборах» НКВД та не втратив своєї душі, потонувши серед міліонової армії советських рабів, — той розуміє тепер сам, без пояснень, що майбутнє не знає компромісу і що шлях до оздоровлення веде тільки через європейську перемогу, що шлях до справжнього життя іде тільки через власну участь і допомогу в боротьбі.

Японські успіхи на півдні Тихого океану

Японська Головна Квартира сповістила 1. червня:

Підчас боїв, що й досі тривають, на просторі винищувач. Крім того збито 31 ворожих літаків японських військово-морських збройних сил досі потопили або тяжко ушкодили: 6 ворожих транспортних кораблів, 3 крейсери і 1 винищувач. Крім того збито 31 ворожих літаків. Японська авіація діє в найтіснішому зв'язку з частинами суходільних військ, їхні атаки проти точніше не означених ворожих збройних сил, що висадили десант, тривають.

Невецькі острови Нью Георгія й Рендова розташовані на північний захід від Гвадалканару. Про бої з американськими десантними військами на цих островах ще немає точнішних відомостей. З Токіо тільки повідомили, що японські розвідувальні літаки своєчасно впізнали ворожі заміри, а японські повітряні сили, насамперед, бомбардувальники та торпедоносці, негайно розпочали атаку на ворожі корабні. Бої тривають.

Охорона Італії

Вздовж цілого італійського суходільного, морського та повітряного фронту поставлено густу сітку приймальних апаратів. Основа, на якій побудована оборона Італії, це густа сітка патрульних апаратів, тривожних сигналів та велика кількість пересувних сил, які готові моментально туди, куди треба. Суходільні війська, воєнна фльота і летунські сили та міліція дуже тісно співпрацюють в реалізації цілого того роду механізму за головну основу якого править швидкість. Дальше про що патрульну сітку на узбережжі Італії говорять, що вона має до розпорядження подивугідні апарати, відомі в Італії під назвою авдіофони, які значно збільшують слухову чутливість. Їх здебільша обслуговують сліпці — воєнні інваліди. Ці підслухові станції мають одне завдання — яко можь найшвидше сповістити про наближення ворога. При цьому їм на допомогу приходять ті сили, що в відкритому морі перед узбережжям виконують службу сторожі. За цими стежними і підслуховими осередками знаходяться піхота, артилерія й прожектори. Та головна завдання припадає на артилерію, прибережну оборону й панцирні поїзди. Для винищування спадунів існує окрема організація.

Відповідно до вимог оборони країни, останнього часу проведено великий набір до збройних сил. Італійський народ, який тепер щойно покликав до служби праці 18 чоловіків і 6 жіночих річників, зробив усе, щоб мільони своїх людей поставити на оборону батьківщини на фронті чи то у воєнно-важливих ділянках праці.

ПОТОПЛЕНО «НАДЗВИЧАЙНО ДОБРИЙ» КОРАБЕЛЬ

Один німецький підводний човен потопив на Середземному морі британський крейсер типу «Фробішер». Це вже другий крейсер такого класу (всіх було три), що його німці затопили. Цей британський воєнний корабель місткістю на 9 860 брт, названий в урядовому списку «надзвичайно добрий».

ВІДКЛИКАНО АПАНАСЕНКА

Японське пресове агентство повідомляє з Москви, що командувача советської Далекосхідної Армії, генерала Апанасенка відкликано на інший пост. На його місце призначено колишнього советського військового аташе в Берліні, генерала Максима Буракова.

Райхсміністер Розенберг на Криму.

ЛЕНІНГРАД ПІД ГРАДОМ БОМБ І ГРАНАТ

З Москви повідомляють, що німецька важка артилерія та авіяція засипають большевицьку твердиню Ленінград градом бомб і гранат. «Красная звезда» признається, що советські війська на цій ділянці фронту несуть дуже великі втрати.

✦ Відомий провідник індійських націоналістів, Чандра Бозе, який — як ми вже повідомляли — прибув недавно до Азії, звернувся зараз до всіх індійців закликаючи їх до **безпощадної боротьби проти британських гнобителів.**

Криваві роковини

День 30. червня наші брати на західніх українських областях згадують, як криваву річницю — безпосередній наслідок большевицького «визволення». Після приходу в Західну Україну червоні кати почали були негайно свою криваву роботу й того не пощастило їм зробити протягом 20-тимісячного панування на них українських землях, вони намагалися «нагнать і перегнать» в перші дні після того, як розпочалися воєнні дії з Німеччиною. По всіх містах Золочева, Чорткова, Самбора й інш. вони влаштували справжню Вартоломіївську ніч, жорстоко вбиваючи всіх не тільки свідомінших українців, але й взагалі кожного, хто попав їм під руки. Жертвою цих звірів стали насамперед ті, що їх уже раніше завербтовано. В'язниці Львова, Золочева, Чорткова, Самбора й інших міст були дослівно затачені понівеченими трупами українців. Їх були тисячі.

Сьогодні, в другу річницю цього кривавого

Що було в Білгороді

Все якраніше вимальовується кривавий образ большевизму. Факти, що мали місце підчас військових подій в виму 1942—43 року, ще й ще раз підкреслюють його терористичний характер і страшне нехтування з боку большевиків до життя нашого народу, яке межує з ненавистю до нього. Жителі тих місцевостей, що були тимчасово зайняті большевиками, незаперечно свідчать це. Так у Білгороді, майже в одному з найбільш потерпілих після зими від військових подій міст, чекісти заарештували більшість чесних спеціялістів, керівних працівників, тих, що працювали в німецьких військових частинах і просто робітників та службовців цивільних установ та підприємств.

Найчастіше заарештованих обвинувачували в тому, що вони залишилися в рідному місті в метою шпигунства. Як незаперечний довід цього, висувалося те, що на квартирі заарештованого лишилися або бували німецькі солдати. Чоловіків та жінок, що потрапляли під арешт, тримали разом. Харчуванням заарештованих не забезпечували. Уявлення їли те, що захопили з собою та передали родичі. У кого родичів у місті не було — голодували. Арешти не були випадковістю. Це підтверджує такий епізод.

Одна з білгородських артисток М. Г. підібрала на вулиці кинутого напризволяще пораненого червоноармійця. Знаючи, що чекає артистку, яка була на території що була зайнята німецькими військами, дякуючи за врятування, червоноармієць попереджав її:

— Дивись, будь обережна: не покажайся в компаніях, поменше розповідай про себе військовим, нещасний час — заарештують.

Однак, як вона не берегалася, агенти НКВД розшукали її, вину лише в тому, що висупала на сцені, і посадили в тюрму.

Доля тих, що потрапили до тюрми, вирішувалася по-різному: одних розстрілювали, других засуджували на 10—15 років і відправляли в тил, багатьом пощастило втекти. Ті, що тікали з-під варти або переховувались, побоюючись большевицького терору, часто створювали антибольшевицькі групи й тікали в ліс.

Як і в інших містах, у Білгороді була проведена мобілізація. Необоронних і необмундированих мобілізованих посилали (власне погнали) на передові позиції, де багато з них знайшло смерть. Посилаючи необоронних людей назустріч німецьким кулям, чекісти у формі командирів советської армії говорили:

— Ви зуміли співробітничати з німцями проти нас, тепер зумійте воювати з нами. Хто хоче показати свою відданість нам, той завжди знайде зброю.

НКВД, що вилося кров'ю, під виглядом мобілізації й посилання на передові лінії фронту, знайшло нову форму масових розправ з тими, кого вони вважали за своїх ворогів, давши цим ще одно пояснення сталінської формули «турботи про живу людину».

Катастрофічно стоїть справа у большевиків з обслуговуванням поранених. З розповіді очевидців виявляється, що советське командування поводиться в пораненими як з непотрібним мотлохом, який ремонтувати вже немає рації. На вулицях Білгорода і його околицях валялися поранені советські солдати й офіцери, що стікали кров'ю, і з поданим допомоги ніхто не поспішав. «Щасливці», яких підібрали санітари, були звезені в будинок, що стоїть недалеко від вокзалу, і залишені там без догляду й їжі. До вокзалу прибували потяги з новими пораненими, більша частина з них умирала в дорозі. Мертвих викидали з вагонів прямо на сніг, а разом і тих, що на думку червоних санітарів уже були безнадійні.

Події цієї зими розвіяли іншої про переродження большевиків у бік покращання.

На зникення большевизму, що несе смерть нашому народові і зруйнування нашої батьківщини, повинні бути кинуті всі сили, ни би не не було страшно.

большевицького злочину, заполіного тій частині українського народу, що тільки за короткий час большевицького «визволення» заплатила такими великими зриваними жертвами, людність Західної України всяко допомагає раз назавжди звільнити світ від большевицьких злочинців.

З УСЬОГО СВІТУ

✦ В цілому ряді політичних докладів по радіо, аргентинський уряд висловив своє недвомне бажання **зберегти повний нейтралітет Аргентини.**

✦ На запрошення німецького міністра освіти до Берліну прибув **румунський міністер освіти** проф. Петровічі.

✦ Німецьке інформаційне бюро повідомило, що британсько-американські повітряні гангстери підчас своїх налетів на цивільні об'єкти Німеччини **знищили досі 133 церкви.**

✦ З Риму повідомляють, що ворожа авіяція крім цілого ряду інших цінних культурних і будівельних пам'яток знищила також **Собор у Ліворно і Сиракузах.**

✦ З Анкари повідомляють, що заворушення в Ірані прибирають такі масові розміри, що поступово переходить у регулярну **громадянську війну.**

Транспорт молоді до Німеччини

На початку червня з київського вокзалу відійшов до Німеччини перший транспорт молоді, покликаної виконати трудову повинність. Ще задовго до відходу поїзду на майдані коло станції збиралися хлопці й дівчата в супроводі своїх рідних і знайомих, а часто навіть сусідів. Як і треба було чекати, чесні й гідні діти українського народу прийшли на збірний пункт цілком добровільно. Перед посадкою до вагонів на майдані відбувся короткий мітинг. Голова міста п. Форостівський, у своїому зверненні до молоді, м. і. сказав:

«Усвідомлюючи всю важливість організованої, спільної з народами Европи праці в ім'я перемоги над жидо-большевизмом, ви від'їжджаєте на працю до Німеччини. Через два роки, побачивши трохи світу, попрацювавши в культурній сім'ї народів Европи, навчившись дисципліни, акуратности та взаємоповаги, ви повернетесь у Київ фізично і морально загартованими будівниками і захисниками нового життя. Вам припало історичне й почесне завдання бути не тільки свідками, а й творцями цього життя, яке всі народи Европи мають побудувати на основі справедливости. Але це життя треба злобути. За нього йде жорстока боротьба. Всі сили на боротьбу! Організована сила забезпечить перемогу. Разом з німецьким народом ми переможемо».

Для від'їжджаючих були подані пасажирські вагони, в яких хлопці й дівчата зручно влаштувалися в далеку дорогу. Перед від'їздом їм були роздані подарунки від міського комісара — печиво та цукерки. Пересильний табір видав на дорогу хліб, ковбасу, та горілку.

Мова — світогляд нації

В. Гумбольдт (1767—1835)
відомий німецький державний діяч.

Я гадаю, що мова — то, справді, найкраще дзеркало людського духу і, що уважний аналіз слів скоріш ніж усяке інше знаряддя може ознайомити нас з даями розуму.

Г. Лайбніц (1649—1716)
відомий німецький філософ.

Мова — це тільки певна система методів пізнання, вона разом і шлях усвідомлення естетичних і моральних ідеалів. Вона не тільки матеріял поезії, як мармур — різьбарства, але сама поезія, не тільки одна із стихій народности, але й найповніше подоба її.

О. Потебня (1836—1891)
Наш славний мовознавець-філософ, проф. Харківського університету.

Рідна мова будь-якого народу являється виразником довгорічних придбань його розумової й моральної культури й традиційною пам'яткою побутових, громадських і політичних пригод і вражень, що їх зазнали численні покоління цього народу на протязі всієї його історії. Отже, виходить, рідна мова кожного народу — це живий символ його колективної особистости, його внутрішнього життя та його творчого генія.

К. Михальчук (1840—1913)
Наш історик літератури.

Українська мова наймелодійніша й найгласніша поміж усіма слав'янськими мовами, з великими музичними здібностями. Ніде дерево народної поезії не дало стільки смачних плодів, ніде дух народної поезії не відбився остільки виразно і сонячно, як він відбився на піснях українців.

Ф. Боденштедт (1819—1892)
німецький поет.

І тільки один лишився нашому народові скарб од далеких прадідів. Цей скарб єдиний — то рідна мова й рідне письменство, тією мовою писане: обоє, як вираз його духової істоти, як символ його опірчности національної і як знаряддя самосвідомости, як пам'ятка од минулого і надія на прийдуші часи.

Академік С. Єфремов.

Нарід у своєму розвитку твердим ступає кроком тільки тоді, коли має за підставу ту живу, рідну мову, що її віками викохала собі народна психологія.

О. Курпло
Відома дослідниця української мови.

Слово рідне, мово рідна,
Хто вас забуває,
Той у грудях не серданько,
А лиш камінь має!

С. Воробкевич.

Возвеличу оцих моїх малих рабів німих,
І на сторожі коло їх поставлю: с л о в о !

Т. Г. Шевченко.

У садибі й на полі

Жнива олійних рослин

Косовицею рапсу починаються жнива. Рапс має надзвичайне значення для нашої кормової бази. Це найкраще показують такі обчислення:

При пересічному врожаї насіння — 18 подвійних центнерів з га та вмісті олії — 36 відсотків один гектар рапсу дає 6,5 подвійних центнерів чистого жиру. Крім того залишається ще й макуха, що її повертають господареві як високоцінний корм особливо для дійних корів. Один кг рапсової макухи збільшує денний удій кругло на 3 кг молока. З одного га одержують пересічно 11 подвійних центнерів рапсової макухи, що означає збільшення удою на 3 300 кг молока, або в перечисленні на масло — ще 100 кг чистого жиру. Отже, загалом 1 га рапсу дає 7,5 подвійних центнерів жиру. Один гектар площі під кормовими рослинами для корів або свиней дасть пересічно тільки 1 подвійний центнер жиру.

Цього року рапс взагалі розвивається дуже добре. Справа йде тільки про те, щоб цей коштовний урожай зібрати без утрат і зберегти.

Дуже важливе значення має при цьому час жнив. Якщо скосити рапс дуже пізно, багато насіння висиплеться і буде втрачене, якщо, навпаки, занадто рано — зменшиться вихід олії. Треба уникати й одного, й другого.

Саме в пору косити тоді, коли насіння починає жовтіти з боків, при чому слід зважати, що рапс по краях поля достигає раніше, ніж в середині. Друга добра ознака стиглости рапсу є крихкість стручків.

Коли вони розриваються від легкого дотику пальців, це означає, що настав час косовиці, яку треба провадити або рано-вранці по росі, або ввечері. Стерня після рапсу повинна бути висока, бо грубі частини стебла внизу сохнуть лише повільно й крім того на високій стерні рапс краще провітрюється й швидше висихає. Для косовиці рапсу можна дуже добре застосувати косатку, або снопов'язанку, яку пускають тільки на ¾ ширини валка. Зразу після скошування рапс треба пов'язати в снопи і порозставляти їх, залишивши на полі приблизно на два тижні, щоб рапс цілком достиг.

Підчас вовозки гарбу треба обкласти і складати снопики дуже обережно, щоб уникнути навіть найменшої втрати врожаю насіння.

Крім рапсу, що є озима олійна рослина, тепер плекають також мак, найважливішу з ярих олійних культур. Він достигає дещо пізніше, приблизно наприкінці липня, коли листя поопадає, а маківки пожовкнуть і насіння в них при струшуванні пересипається. У випадку маку-скакунця, головки в якого відкриваються самі, їх треба зрізувати поодиниці й зразу ж витрушувати насіння. На більших площах звичайний мак можна косити й жати як збіжжя, в'язати його в снопи й молотити молотарками.

Жнива олійних рослин потребують особливої старанности, зате більша витрата робочої сили цілком виправдується більшим економічним значенням цих культур.

Хвороби в кошарах

Підчас війни для наших свійських тварин є більше можливостей захорувати, ніж у мирні часи, бо часто немає належного догляду за тваринами та й ветеринар навідується не так часто. Серед овець особливо ширяться різні хвороби, що виникають через невідповідну підстилку та несвоєчасне очищення кошар і ясел.

Перш за все слід згадати запалення вим'я, що настає звичайно за 4—6 тижнів після окоту, внаслідок проникнення з підстилки через канал дійки або через рани в тілі збудників нагноєння. Таких хворих овець слід відокремити, щоб їхнє молоко при доїнні не потрапляло на підстилку. В першу чергу слід подбати про належну ґрунтовну дезинфекцію кошари й підстилки. Крім того рекомендується розподілити отару на групи за віком і станом розвитку ягнят, щоб усунути загрозу зарази для телять, які смокчуть чужих маток.

Від якости підстилки залежить також і параліч серед молоденьких, віком один-два тижні ягнят. Збудники нагноєння проникають у пуповину, тому то слід дуже зважати на чистоту в відділі для овець — породіль, часто змінювати підстилку та особливо стежити за чистотою при окоті.

Без сумніву, велике значення має підстилка при гнійному кульганні. Внаслідок пов'язаного з цією хворобою стану ратиць тварини більш чи менш помітно кульгають. Щоб запобігти цьому, слід усунути всі неполадки, які виникають при тривалому перебуванні тварин у кошарі, а перед вигоном овець слід проганяти через дерев'яні ящики з торфом, просякнутим креоліном, як це звичайно роблять при захоруванні ратиць чи слизевих оболонок. Перед тим, як заганяти в кошару ратиці треба почистити й обеззаразити.

Нові хліборобські спілки в Україні

По Миргородському повіту в 1942 р. перетворено в хліборобські спілки 22 громадські двори.

У поточному 1943 році, заплановано перетворити в хліборобські спілки та визначити наділи землі для окремих селян по 48 громадських дворах.

Зокрема в Миргородському районі цього року буде перетворено в хліборобські спілки і проведено розподіл землі по 7 громадських дворах, а саме: 1) Петрівське гром. господарство ч. 3, с. Петрівці; 2) Шарківщанське (с. Шарківщина); 3) Сотницьке (с. Ромодан); 4) Рудинське (с. Зубівка); 5) Полив'янське (с. Полив'яне); 6) Полив'янівське (с. В. Сорочинці) і 7) Гаврилово-Пацевське (с. Савинці).

Окрім них 7 господарств буде закінчене перетворення у хліборобські спілки, почате в минулому році в 5 гром. дворах, а саме: 1) Раківщанське (с. Кибинці); 2) Єрківське (с. Єрки); 3) Мало-Сорочинське (с. М. Сорочинці); 4) В. Байрацьке (с. В. Байрак) і 5) Хутірське (с. Хомутеньке).

Разом по Миргородському району за 1942 і 1943 роки буде перетворено в хліборобські спілки 30% усіх громадських дворів. М.

Організація поставок сільсько-господарських виробів

Німецька влада цього року точно встановила розміри сільсько-господарських поставок і ще більше пристосувала їх до обставин. Вдосконалено також саму організацію поставок, що дасть деяке полегшення для людности та зміцнить сільсько-господарське виробництво.

Тут іде справа про співпрацю між німецькими установами, які дбають про здійснення поставок, отже, місцевими та обласними сільсько-господарськими керівниками й особливо організаціями для заготівлі, обробки й переробки продуктів. Кожний господар і кожне підприємство повинні знати, куди саме треба приставляти продукти. Для цього ще раз докладно перевірено й розмежовано райони, особливо що до стану в них шляхів сполучення.

В інтересі звільнення тяглової худоби довозити продукцію до місця здачі треба на повністю навантажених возах з мінімальним витрачанням тяглової сили. Значно полегшить справу, треба сподіватися, заведення системи чергування на пунктах здачі та створення збірних транспортів.

Головна вага підвезення сільсько-господарських виробів лежатиме й цього року на кінському транспорті. Лише в обмеженій кількості можна буде використати вантажні машини. У самих підприємствах можна частково замінити коней коровами.

Суворі закони війни, що їм мусять підпорядкуватись усі європейські народи, залишаються чинні також і в Україні. Український селянин мусить так само підпорядкуватись, як і селяни інших країн нашого континенту. Цим він прискорить закінчення війни і поліпшить власний добробут.

Люцерна для свиней

Коли годують люцерною, на підлозі, в проходах та при скиданні сіна залишається багато збоїн, що складаються з тендітних приквіткових листочків і пелюсток та становлять найціннішу частину люцерни. Вони особливо корисні, як додатковий корм при відгодівлі свиней, оскільки містять у собі складові частини, відсутні в картоплі: білок, мінеральні речовини й вітаміни. Використовуючи ці покидьки можна обійтися без домішки зерна, самою картоплею, цими збоїнами сіна та тваринним білковим кормом (помиями). Проте, не можна давати надміру, бо це може пошкодити відгодівлі. Понад 500 грамів денно як слід споживають лише старіші тварини. Для того, щоб настачити потрібну кількість білка, дають віяне молоко.

ПОГОЛІВ'Я СКОТА Й ПОТРЕБА В НАВОЗІ

На один гектар поля потрібно 100 подвійних центнерів гною річно. Встановлюючи скільки гною можна одержати від різних тварин в перечисленні на одну голову великої рогатої худоби, треба брати до уваги також тривалість перебування худоби в стайні. Можна вважати, що за довільної годівлі підчас перебування в стайні на голову великої рогатої худоби припадає 50 кг гною денно, а на цій основі легко обчислити й масу його на цілий рік, скинувши 20% на висихання. Поголів'я скота повинно завжди відповідати кормовому клинові, а цим самим буде з певністю визначена й маса одержуваного гною.

Палити цигарки в дворах, коморах, стайнях та на віддалі менш як 60 метрів від стогів та ожередів — заборонено. За необережне поводження з вогнем — тяжка кара, за підпал — смертна кара.

За двором

О. МАРЧЕНКО

КУПАЛІВ ДЕНЬ

(7. липня — 24. червня ст. ст.)

Центр староукраїнської мітології — с о н ц е — джерело світла, рушій життя, «світле і пресвітле, всім тепле і красне». На одному з київських горбів, «олімпі» княжому, стояв, поруч ідола Перуна, ідол сина «святого сонця» Сварога — «сонця цар» Даждьбог, бог, що дає! Свідоцтво «Слово о полку Ігоревім», що Русичі — дажбожі внуці — свідоцтво, як свідомости наших предків свого божого походження, так і світлої подоби самого бога!

За староукраїнською мітологією рік ділиться на зиму і літо — К о л я д а й К у п а л о. Круглий рік між ними — між тьмою й світлом — смертельний бій!

Хід цілого нашого життя в давнині (хліборобський характер побуту!) передумовлений становищем на небі сонця. Дні, в яких сонце переходить зворотник Рака — рівнодення весняне, зворот сонця з літа на зиму — дні виїмкового значення, дні, що відзначались культовими обрядами й славненням сонця, щоб унешкідливити сили тьми і наблизити собі ласку світла.

Свято Юрія 6. травня це — поруч Великодня, — головне весняне свято, свято переможної весни! Святий Юрій (Юрай) — заміняє він собою старого поганського бога весни, мабуть Ярила (Яра) — має спустити на землю дощ:

Та, Юрай мати кличе,
та подай, матко, ключа,
одімкнути небо, випустити росу.

Природа розвинулась. Хати прикрашають зеленню, плетуть вінки. Молодь сходиться на вулиці й славить веснянками, що співаються аж до Тройці й обрядами, переважно танками, весну й кохання (богиня Лада). Характер обрядів цих переважно хліборобський (елементи обрядів — продукти сільсько - господарського життя: хліб, яйця, і т. п.).

Цикль весняних свят кінчається в день літнього сонцезвороту — день повної перемоги сонця, коли вегетаційна енергія дійшла до свого вершка — с в я т о м К у п а л а.

Купало, як і Коляда, був поганський божок — «бил некій ідол Купало». До останнього часу при купальських іграх послуговуються його символічною подобою — лялькою з дерева. В «Житії Великого князя Володимира» називається Купало «богом плодов земних», в літописі Густинському —: «Купало . . . баше бог обилія, яко у Еллін Церес, єму же безумниї за обиліє благодареніє приношаху в то врем'я, егда імяше настати жатва . . . Сему Купалу — бісу еще і до нині по некоїх странах безумні пам'ять совершають . . »

Хоч головні обрядові елементи Купального свята — палення ріща зі скаканням через нього та обливання водою, беручи свій початок з вірувань у силу плодючу і силу вогню й води очищати, були відомі на цілому індо - европейському культурному просторі (на сході в Персії та в Індії), то свято Купала, як таке, знане виключно на землях українських і білоруських.

Відбувалися Купальні свята за пишних, повних мітичної сили, форм.

Вегетаційна сила природи доходить за літнього сонцезвороту до найбільшого напруження. Природа в наслідок цього сповнюється чудесних властивостей, розкриває свої тайни. Роса, яка падає в Купальську ніч, має цілющу силу і передає її квіткам і травам (аж поки ці не обсохнуть!). Дівчата ворожать собі на росі красу. Рослини на Іванову ніч переходять з місця на місце. Папороть опівночі цвіте вогняним цвітом і хто, не зважаючи на всі страхіття, встигне зірвати цей цвіт, знайде скарб. «Дуже бігають» русалки, мавки й відьми:

На Івана Купала
ходила відьма невільною,
на дуб лізла,
з дуба падала,
зілля копала.

Звірі можуть говорити й зводять свої гри:

Ой, купалочка купалася,
та на бережку сушилася,
та тому люди дивувались.
Ой, не дивуйтесь тому люди,
бо я бачила дивніше:
щука-риба кросно ткала,
а рак-неборак цівки сучить,
а муха-чорнуха діжу місить,
комар пищить — водицю несе.

Майже завжди до купальських обрядів роблять дві символічні фігури (Марену — смерть, і Купала), що їх при закінченні обряду звичайно нищать, найчастіше топлять:

Купався Иван та в воду упав.
Купала на Ивана (рефрен).

Утонула Мариночка, утонула
та на верх кісонька зринула.

В топленні ляльки і пусканні на воду вінків можемо бачити обряд, що символізує смерть бога природи («Адонії»): сонце, досягаючи своєї максимальної інтензивности, повертається на зиму. Звідти походить деяка внутрішня подвоєність купальського свята — мотиви тріюмфу супроводжаються мотивами жалоби: слава і смерть бога.

Звичайно вже за тиждень до літнього сонцезвороту починають дівчата співати купальних пісень. Напередодні самого свята перед заходом сонця в святочних одягах і в вінках з квітів та пахучих трав збираються навколо зрубаного дерева (Марена), найчастіше чорноклена, беруться за руки і починають пісню:

Та маленька нічка, та Петрівочка,
та не виспалась наша дівочка.
Цілу ніч не спала, по горі ходила,
по горі ходила, віночок робила —

під деревом ставлять ляльку (Купало) із соломи, одягають на неї жіночу сорочку, голову прикрашають стрічками й намистом, а самі, закриваючи напів обличчя, співають «ніжно й протяжно»:

. . . .
Гратиме сонечко на Івана,
нагнувся Иван, та в воду впав,
Купала під Івана.

В інших місцевостях втикають дівчата після заходу сонця галузки верби в землю, заквітчують і ходять навкруги цього «дерева» — Купала, співаючи на його честь жалібних пісень. За якийсь час хлопці, що чекають збо-

Вісті з батьківщини

ЗА ВІДРОДЖЕННЯ НАШОГО ДУХА

В одному з попередніх чисел нашої газети ми вже коротко згадували про конференцію українських письменників у Харкові. Її організовано в половині червня заходами відділу пропаганди і в ній взяли участь багато українських письменників, поетів, драматургів, журналістів, професорів, педагогів, керівників мистецьких закладів, акторів.

Цю першу на Лівобережній Україні конференцію відкрив керівник відділу пропаганди Бек. Доцент Харківського університету, Наконечний М. Ф. виголосив доповідь «До вивчення лексики української мови», Куп'янський Б. — «Большевицька русифікація української мови», проф. Петрів — «Сучасний стан української поезії» і «зондерфюрер» Мархо — «Обличчя сучасної німецької поезії»

Крім цих виступали драматурги, поети, прозаїки, м. і. О. Веретенченко, М. Галич та інші. Німецькі представники, Бартель і Бек, заявили, що німці не тільки створюють умовини для розвитку українського мистецтва в усіх його формах і жанрах, але й хотять, щоб українські письменники й поети найактивніше взялися за створення й поновлення так багатого і славного традиціями українського письменства.

Полтавська «Нова Україна» дає таку оцінку цієї важливої конференції:

«Перша конференція українських письменників, організована в Харкові відділом пропаганди, пройшла в теплій і дружній атмосфері взаємного порозуміння й бажання творити на користь визволеного українського народу й німецької зброї, що на життя чи на смерть бореться проти жидо-большевизму.

Дніпропетровське. Великою популярністю у Дніпропетровському користується українська хорова капеля ім. Лисенка, що нею керує досвідчений диріґент, п. Хоцинський. Капеля складається з 35 осіб і виступає в українських національних костюмах. Вона має в репертуарі понад 100, переважно українських та німецьких хорових пісень, і біля 50 сольових номерів.

Щонеділі капеля дає концерти у приміщенні дирекції залізниці, де її радо зустрічають.

Дирекція залізниці запросила капелю реґулярно виїздити для обслуговування залізничників на лінію. Перший виїзд капеля робить на станцію П'ятихатки.

Шепетівка. ШепетівськеТовариство Самодопомоги за короткий час свого існування зібрало серед населення 134 тисячі карбованців пожертв, з яких видано кошти на утримання дитячого будинку, на допомогу інвалідам та на допомогу евакуованим.

Якимівка (область Таврії). Тут будується велика лікарня з інфекційним відділом, приміщення для рентґена й окремо для амбуляторії. Нова лікарня одержить увесь інструментарій з Німеччини.

Суми. Ось уже рік, як центральна бібліотека обслуговує своїх читачів потрібною літературою. Бібліотека має понад 50 000 екземплярів різних книжок белетристичної, технічної й довідкової літератури, що дозволяє задовольнити потреби читачів. При бібліотеці є також відділ дитячої літератури й читальня.

Тут відкритий міський мистецький музей, де збереглися від большевицького знищення деякі картини відомих малярів, чудові килими, вази, скульптури, український посуд тощо. Музей влаштовує виставки картин місцевих мистців.

Маріюпіль. Зеленгосп Маріюпільської управи в квітні цього року продав різним установам, підприємствам і приватним господарям 14 685 фруктових, декоративних та інших дерев і ягідників. Квітів, насіння та посадкового матеріялу цього року продано на 177 000 карб. За цей же час посаджено по місту 1 060 штук дерев і більш, як 3 000 штук кущів.

Переяслав. Недавно в місті урочисто відкрили новий міський театр. У великому концерті виступали місцеві аматори й хорова капеля.

Мелітопіль. В 1931 році в Спаському біля Мелітополя кати з Чека арештували 5 заможних селян, як заложників і розстріляли їх в сусідньому селі Терпіння. Їхні тіла поховано збоку на площі, де скидали сміття та покидки.

Коли німецькі війська визволили цей край від большевиків, мешканці села Спаського не забули про вищезгадані жертви большевизму. Тепер вони врочисто перенесли їхні тлінні останки в землю їхнього рідного села. Село Терпіння, де були поховані тіла, дбайливо зібрало останки у велику спільну домовину і перевезло їх на прибраному возі на границю села, де покійників прийняли мешканці Спаського. Церковна врочиста відправа та промова шефа Мелітопільського району Павлова, і начальника громади села Спаського підкреслили значення цієї події, зазначивши, що смерть вбитих большевицькими катами людей збуджує живих до нових діл. Покійників завезено до сільської церкви, куди за большевицьких часів зсипали збіжжя, а тепер відновили для відправ служби Божої. Після панахиди гроби з рештками забитих перевезено до місця вічного спочинку на сільському кладовищі, де громада поставила пам'ятник.

Мелітопіль. У Якимівській окрузі створено тепер проєкт нової лікарні, що складається з інфекційного й рентґенологічного відділів та амбуляторії. Нова лікарня дістала повне устаткування й інструменти, що їх окружний комісар виписав з Німеччини.

Сміх — це здоров'я

У советській церкві

Стара московська бабуся шепотить попові над вухо:

— Помолітесь, батюшечко, за здоров'я моїх онуків: Еркапебея, Векапебея, Укапебея, Бекапебея і того, що я й не вимовлю.

— Цекакавекапебея?

— Еґеж! І за нього помолітесь, батюшечко!

*

Советські оголошення

Гуртом і на роздріб продаю свою власну совість. Советським священикам 25% знижки.

Московський митрополит Сергій

*

Приблудився советський маршал. Ознака — великі вуса. Через три дні вважатиму за свого.

Секлентія Свистулькина

«Світанок» — скульптура Р. Ульмана (з мистецької виставки в Мюнхені)

Чи знаєте Ви?..

... що німецька морська фльота використовує великі **підводні танкери**, які правлять за плавучі підпорні бази і мають за завдання збільшити радіус дії підводних човнів. Поряд з великими запасами пального і боєприпасів, підводні танкери мають обладні найновішими машинами ремонтні майстерні, що можуть надати технічну допомогу ушкодженим підводним човнам. Морський військовий лікар з танкера, завдяки наявности більшої і краще встаткованої санітарної станції в хірурґічними приладами, може подати фахову допомогу пораненим і хворим членам екіпажу підводного човна. Велика перевага плавучої бази полягає в тому, що бойові човни підчас своїх операцій не прив'язані до певного підпорного пункту, а поповляють витрачене пальне й боєприпаси з підводного танкера, який розшукує їх в відведеній для них ділянці бойових операцій, завдяки чому значно зростає міць і сила цієї зброї, не кажучи вже про велике заощадження часу та скорочення шляхів пересування.

... що перший **наливний корабель** (танкер) збудовано на німецьких корабельнях В. А. Рідемана в Ґестемюнде? Не мало здивувань викликав тоді цей незвичайного вигляду наливний корабель, що перепливв через океан і, набравши в Америці нафти, повернувся до Европи. Подібно до інших кораблів восьмидесятих років, він мав вільну передню частину з мачтами для вітрил, а парові машини — на кормі. Передній і середній відділи корабля призначались для наливу. Посередині корабля підносився командорський місток. Уже тоді, відповідно до розвитку техніки, все було передбачене, щоб якнайбільше забезпечити збереження легко запального вантажу. Коли взяти теперішній танкер, навіть найновітніший, вигляд його, виявляється, лише дещо змінився. Німецькі суднобудівельні інженери створенням цього корабля встановили основний напрямок розвитку для такого типу суден.

РОЗШУКУЮТЬ

Різничевка Миколу Ор. — брат, **Мазура** Трохима П. — син, **Махно** Галю та Семена — брат, **Яковенко** Галю — брат, **Юхименка** Мирона Гр. — брат, **Харченка** Костю — сестра, **Черкасову** Нюру Петр. — сестра, **Семикраса** Михайла Пав. — сестра, **Обідняк** Олександру Ів. — брат, **Чернойвана** Марка Фед. — дочка, **Скуриду** Миколу — брат, **Бурцева** Івана Мик. — батько, **Маміних** Людмилу та Клавдію — сестра, **Борисових** Олексія та Надію — сестра, **Петруніна** Олексія — дочка, **Степаненко** Любу Прох. — мати, **Форшеневу** Антоніду Пет.— брат, **Капцера** Миколу — брат, **Руссова** Миколу Хв. — сестра, **Чертову** Ганну Кир. — сестра, **Саврчкова** Павла — сестра, **Рубана** Андрія Ів. — брат, **Яценко** Василя Пет. — мати, **Щербатого** Лаврентія — брат, **Капшник-Нечипоренко** Полю Мих. — чоловік, **Настенка** Івана Прох. — сестра, **Михайловського** Івана В. р. — дочка, **Юріна** Павла Тр. — син, **Долю** Віру Мих. — брат, **Лабунську** Валентину — брат, **Лежавського** Дем'яна Олек. — дочка, **Голода** Андрія Зах. — сестра, **Лавренюка** Адама Гар. — сестра, **Гончара** Івана Ант. — сестра, **Смерону** Семена Ів. — дочка, **Дзюбу** Петра Лук. — сестра, **Данильченка** Прохора Ільк. — сестра, **Камінського** Олексія Куз. — дружина, **Пухового** Миколу Пил. — сестра, **Рудого** Гаврила — мати, **Шевченко** Надю — сестра, **Токарева** Миколу — сестра, **Морозова** Леоніда Мих. — мати, **Грубого** Віктора Ст. — батько, **Тупіцину** Клавдію Ів. — сестра, **Мавріну** Антоніну Хв. — дочка, **Парасочкіну** Марфіну — сестра, **Качапу** Трохима Петр. — сестра, **Маженських** Семена та Катю — сестра, **Косяна** Степана — сестра, **Безрідних** Юру та Галину Ол. — мати, **Луговець** Марію та Віру — сестра, **Шатацьку** Віру — сестра, **Пищалку** Милашку Пав. — сестра.

ГРИЦЬ ПОНОМАРЕНКО

Нагадали мені Україну

(Дівчатам, що відвідали наш табір)

Як приємно було нам обом ...
Я відверто сказати вам мушу,
Ви прийшли і зігріли теплом
Невеселу, зажурену душу.

На чужині на вас не чекав,
І не думав, що вас тут зустріну,
Як побачив — увесь просіяв —
Нагадали мені Україну!

Простота і природня краса,
Непримушена, щира розмова,
Отака Україна уся,
Отаке наше рідне слово.

Я щодня зустрічать вас готов;
Розбудили ви в мені надію,
На Вкраїну вернутися знов,
Рідний край свій побачити мрію,

Наче долю я вас тут знайшов,
Свою долю, що дома покинув.
Я живу, я надіюся знов —
Нагадали мені Україну!

Поштова скринька

Останнього часу дехто з робітників звертався до нас з запитанням, що треба робити, як їх рідні на батьківщині ще й досі не дістають належної їм грошової допомоги. Повідомляємо, що рідні кожного робітника-українця на батьківщині мають діставати грошову допомогу й підвищеної категорії харчові картки. Якщо вони цього досі ще з будь-яких причин не одержують, робітник у Німеччині повинен звернутися до свого керівника підприємства, а той повинен офіційно повідомити відповідні німецькі установи в Україні, щоб справу перевірили й забезпечили рідним виїхавших до Німеччини робітників сплату всієї визначеної їм допомоги.

*

—**Івана Майстренка**, керівника київської капелі бандуристів, просимо доконче зголоситися до Редакції.

*

Потрібна співробітниця з бездоганним знанням української, а по змозі й німецької мов, що вміла б друкувати на машинці. При зголошенні подавати докладну автобіографію.

ку, кидаються на вербу (дівчата її боронять), обривають і забирають зі собою.

Деінде дівчата, звивши напередодні свята купальні вінки, вибирають зпоміж себе найкращу, зав'язують їй очі і розкладають коло неї вінки. Потім беруть її за руки і танцюють. Дівчина ця, названа Купайлом, роздає вінки дівчатам: яка з дівчат дістане вінок зі свіжих квіток, буде в подружжі щаслива, зі зів'ялих — навпаки! Діставши вінки, дівчата втікають, щоб Купайло жадної з них не спіймав, бо та, що її спіймають, того року не вийде заміж.

З вінками на головах скачуть дівчата через вогнище, що його запалюють хлопці, співаючи вже цитоване — «та купався Іван, та в воду впав...» — на вінках запалюють свічечки, пускають вінки на воду і ворожать при цьому. Пускання вінків на воду ввійшло згодом у цикль звичайних любовних (необрядових) пісень:

По саду ходжу, виноград саджу,
посадивши та й поливаю,
ой поливши та й нащипаю,
нащипавши, віночка зів'ю,
віночка звивши, на воду пущу:
хто вінка пійме, той мене візьме.

Своїм змістом купальські пісні, переважно, любовні й це — як і деякі відомості зі староукраїнського літопису — викликало погляд, що купальні гри — час найінтенсивнішого розквіту природи! — були за прадавна місцями, де парувалася молодь.

. . . .

Ой на Івана на Купала
купалася ластівочка,
при бережку сушилася,
дівка Палажка журилася:
«Ой, бідна ж моя головочко,
що я рушників не напрела,
бо вже Иванка сподобала».

. . . .

На нашій на вулиці
всі купалії молодці.
Ой, нема, нема найкупавшого
над Івана над нашого,
бо його дівка скупавіла,
дівка Храсина полюбила.

Свята обжинкові, що приходять за купальськими вже такого веґетаційного імпульсу в собі не мають. Зима починає перемагати Літо.

*

Решти сучасної поганської мітології, як ми сказали вже були, збереглись до сучасности. Як не мінялась і не дрібніла вона на протязі століть — тяглість тисячелітньої національної культури в них заховано. Заховано в народі зв'язок з власною праісторією «наївними», мітичними добами, в яких в усю широчінь розгортався народній дух, в одній живій синтезі зростали земля, люди, боги.

Вмираючи в первісній своїй подобі, відроджується давня наша мітологія у подобі новій; загубивши свої сили мітичні, як субстанція релігійна, набуває вона цих сил, передовсім, як субстанція естетична.

Доперва нова духовість, збуджена правдою визвольних змагань, сповнилась волі розсунути склепіння часу, пережити емоційно власну древність.

Якраз сьогодні, за процесу кристалізації нової національної духовости, коли в собі відчуваємо знову живий зміст своєї історії, перетоплюємо цей зміст й себе пізнаємо в своєму національному минулому, а це минуле в собі. Нова духовість тужить напитися з праджерел, прозорого і ясного як правда, міту, щоб відшукати свою національну подобу, пізнати саму себе.

In der heutigen Nummer der Zeitung:

Seite 1

Beispielloses Verbrechen. Zu englischem Angriff auf Köln.

Dafür kämpft Europa. Große Kunstausstellung in München und die Rede des Reichsministers Dr. Goebbels.

OKW.-Bericht vom 1. Juli.

Europa und Ukraine. Ein ukrainischer Freiwilliger schreibt über die Aufgaben der Ukraine im Kampfe gegen den Bolschewismus.

Seite 2

Die Ukrainer gehen mit. Aus dem Artikel von Ministerialdirigent Zimmermann „Fortschritt in der Ukraine“ (F. B. vom 29. 6.).

Aus aller Welt. Kurze politische und militärische Nachrichten.

So war es in Bielgorod. Ueber den bolschewistischen Terror in der von deutschen Truppen geräumten und dann zurückeroberten Stadt Bielgorod.

Seite 3

Auf der Scholle. Landwirtschaftliche Fachartikel.

Die Nacht von Iwan Kupalo. Eine Erzählung aus den ukrainischen Volkssitten.

Seite 4

Nachrichten aus der Heimat. Kurze Notizen über die Aufbauarbeit in der Ukraine.

Wissen Sie schon?

Briefkasten.

Suchanzeigen.

«ХЛІБОРОБ» — часопис для сільсько-господарських робітників зі Сходу. Виходить щотижня. Передплата: 1.95 РМ на чверть року і 18 пфг за поштову доставку. Видавництво: **Богдан Кравців.**

Головний редактор: Андрій Луців.

„CHLIBOROB“ („Der Landmann“) — Wochenblatt für die landwirtschaftliche Ostarbeiter.

Bezugspreis: 1,95 RM. vierteljährlich u. 18 Pf Zustellgeld. Verlag: Bohdan Georg Krawziw, Berlin W 30. Hauptschriftleiter: Andrij Luziw, Berlin SO 36. Alleinvertrieb: „Fremdsprachendienst“ G.m.b.H., Berlin-Charlottenburg 2, Knesebeckstraße 28. Telefon: 91 90 91.

Druck: Wendt & Matthes G.m.b.H., Berlin C 2.